

MERINDE PENTRU SUFLET

Apare cu binecuvântarea PS Părinte Episcop Siluan,
al Episcopiei Ortodoxe Române a Italiei
Foaie de învățătură duhovnicească și cateheză a Episcopiei Ortodoxe Române a Italiei

ANUL 9. N°7

SERIA SĂPTĂMÂNALĂ

10 FEBRUARIE 2019

DUMINICA A 17-A DUPĂ RUSALI (A CANANEENCEI)

II Corinteni 6,16-18; 7,1

Fraților, noi suntem Biserica Dumnezeului Celui viu, precum Dumnezeu a zis: «Voi locui în ei și voi

umbla și voi fi Dumnezeul lor și ei vor fi poporul Meu». De aceea, «Ieșiți din mijlocul lor și vă osebiți, zice Domnul» și «de ceea ce este necurat să nu vă atingeți și Eu vă voi primi pe voi și voi fi vouă tată și veți fi Mie fii și fiice, zice Domnul Atotțitorul». Având, deci, aceste făgăduințe, iubiților, să ne curățim pe noi de toată întinarea trupului și a duhului, săvârșind sfințenia întru frica lui Dumnezeu.

Matei 15, 21-28

În vremea aceea a venit Iisus în părțile Tirului și ale Sidonului. Și, iată, o femeie cananeeacă, din acele ținuturi, ieșind striga, zicând: Miluiește-mă, Doamne, Fiul lui David! Fiica mea este rău chinuită

de diavol. Iisus însă nu i-a răspuns niciun cuvânt; și, apropiindu-se, ucenicii Lui Îl rugau, zicând: Dă-i drumul, că strigă în urma noastră. Iar El, răspunzând, a zis: Nu sunt trimis decât către oile cele pierdute ale casei lui Israel. Iar ea, venind, s-a închinat Lui, zicând: Doamne, ajută-mă! El însă, răspunzând, i-a

zis: Nu este bine să iei pâinea copiilor și s-o arunci câinilor. Dar ea a zis: Da, Doamne, dar și câinii mănâncă din fărâmiturile ce cad de la masa stăpânilor lor. Atunci, răspunzând, Iisus i-a zis: O, femeie, mare este credința ta; fie ție după cum voiești! Și s-a tămăduit fiica ei din ceasul acela.

TRĂISCVIRI

Nimeni nu poate gusta din dulceața binelui dacă nu staruiește în bine, pentru ca pe calea binelui gustam la început amaraciune și abia după aceea dulceața. Intreaga fire ne învătă staruinta. Ar mai ajunge puietii de brad padure, dacă s-ar inspaimanta de amenintarea furtunii și a zapezii? Ar mai ajunge raurile rauri dacă nu și-ar sapa albiu adanci? Alearga cumva furnicile să-si ia viața când casutele lor sunt strivite de roți în drum? Nu, ci îndată, cu staruinta, încep să-si facă altele. Dacă vreun om fără suflet strică un cuib de rândunică de la casa sa, rândunica se duce, fără să cartea, la alta casa și își face acolo alt cuib. Orice dezastru ar aduce natura sau omul asupra plantelor și animalelor, ele ne vor uimi întotdeauna prin perseverența cu care duc la bun sfârșit sarcina pe care le-a dat-o Dumnezeu. Căta

vreme planta retezată are putere să crească din nou, crește. Căta vreme animalul ranit are o cată de mică scântăie de viață, trăiește. Viata de zi cu zi ne învătă staruinta. Soldatul staruitor castiga batalia; mestesugarul staruitor își desăvârșeste iscusinta; negustorul staruitor se îmbogățește; un preot staruitor își aduce pe calea cea dreaptă enoriașii; un rugător ajunge, prin staruinta, la sfințenie; un artist staruitor arată frumusețea lumii; un savant staruitor descoperă legile firii. Nici cel mai istet copil n-are să învete vreodată să scrie dacă nu deprinde scrisul prin staruinta; și poate să aibă cineva cea mai frumoasă voce din lume, n-are să ajungă un bun cântăret dacă nu exersează. Nu este zi în care să nu ni se aducă aminte, și să nu amintim și noi altora, căta nevoie este de perseverența în orice lucru.

Perseverența este, am putea spune, singura faptă bună de care nu se îndoieste nimeni, pe care o recomandă oricine. Dar staruinta aceasta în lucrare, atât de laudată și de pomănită, e doar o școală a staruintei pe tărâm duhovnicesc. Toată staruinta dinafară într-o a înfrumusețea și cultivarea lucrurilor, într-o a strănge avere, știința și iscusinta, e doar o icoană a minunatei staruinte pe care trebuie să o avem în a ne înfrumusețea și cultivarea inimii, în a ne îmbogăți sufletul, ființa noastră launtrică, nemuritoare. Sfânta Scriptură ne învătă, cu fiecare pagină, staruinta pe tărâm duhovnicesc; ne învătă și cu cuvântul și cu pilda staruintei și nestaruintei omenesti. Două preainfricosate pilde de nestaruire în bine le avem în Adam, stramosul neamului omenesc, și în Iuda, care din apostol a ajuns vânzătorul lui

TRĂISCVIRI

Hristos. Amandoi fusesera asezati, din purtarea de grija a lui Dumnezeu, in cea mai stransa apropiere de El; Adam era cu Dumnezeu in rai, Iuda cu Hristos pe pamant. Amandoi au inceput cu ascultare si au sfarsit cu necredinta, insa starea lui Iuda a fost cu mult mai rea decat a celuiilalt, pentru ca Iuda avusese in fata pilda lui Adam si a nesocotit-o. Saul nu a staruit si si-a pierdut mintile; Solomon nu a staruit si regatul s-a frant in doua.

Dar ce staruinta la Avraam in credinta! Ce staruinta la Iacov in smerenie, la Iosif in castitate, la David in pocainta, la dreptul Iov in rabdare! Ce pilda preaminunata la preacurata Fecioara in feciorie, la dreptul Iosif in ascultare, la apostoli si la urmasorii lui Hristos in dragostea de Domnul! Sfanta Scriptura este plina de atatea pilde care ne arata ca staruinta e biruitoare si se incununeaza, incat nimeni din cei ce o citesc n-are sa poata spune ca nu a stiut, ca nu i s-a spus. Cum de au stiut atata multime de sfinti si mucenici, de la intruparea lui Hristos si pana astazi, iar noi nu? Dar nu stiinta ne lipseste, ci indrazneala. Sa cunoasti ce este staruinta in bine si sa fii lasator aduce dupa sine indoita osanda. Cine nu a urmat calea aceasta pentru ca nu a auzit de ea, putin va fi batut, dar cine o cunoaste si nu o urmeaza va primi bice multe.

Cararea binelui duce in sus, de aceea e foarte anevoioasa la inceput pentru cel obisnuit sa mearga pe drum neted sau sa coboare. Cine o ia pe calea binelui si se intoarce apoi din drum, nici macar nu ramane in locul de unde a pornit la inceput, ci se prabuseste tot mai adanc in intuneric si pierzanie. De aceea spune Domnul: Nimeni care pune mana pe plug si se uita indarat nu este potrivit pentru imparatia lui

Dumnezeu (Luca 9,62).

ՀԱՆԴՆՆԷ ՏՊԻՏՄԱՆԻ

Fericita hananeanca! A luat premiul intai cu cununa de la Invatatorul, care pe multi i-a miluit, pe cativa i-a si laudat, dar numai ei i S-a descoperit ca un examinator mai intai fara mila iar apoi fara de rezerve in distribuirea elogiilor. Bine este a deduce din pilda aceasta ca dintre insusirile placute

Domnului I-au starnit bucuria si admiratia: credinta, dezinteresarea, curajul, staruinta, bunacuviinta, smerenia si inteligenta. Credinta, dezinteresarea, staruinta, smerenia le stim indeobste ca necesare si binevenite. Dar cazul hananeencei

ne arata si dovedeste ca tot atat de puternice si de pretioase sunt calitatile mai putin accentuate de comentatori: curajul, politetea, inteligenta.

Domnul iubeste pe credinciosi, pe altruisti, pe staruitori. Si nu mai putin pe curajosi, pe cuviinciosi, pe inteligenti. Frica, obraznicia si prostia nu-s placute lui Hristos. Hananeanca – lipsita de aceste urate insusiri – ne-o spune deslusit.

Osebitul ei succes la exceptionalul examen semnifica biruinta unor virtuti crestine de noi nu indeajuns proslavite.

Fie ca raspunsul pe care-l vom da la sfarsitul mai lungului examen ce este viata fiecaruia dintre noi, sa ne invredniceasca si El desigur nu de mentiunea „magna cum laude” obtinuta de femeia hananeanca insa macar de nota de trecere sau poate chiar, din mila Judecatorului, de nota buna!

Evanghelia de astazi vorbeste despre uimitoarea pilda de staruinta pe care a dat-o o femeie de rand, si aceea dintre pagani. Fie aceasta pilda foc viu in cugetul tuturor celor ce zic ca sunt credinciosi, dar sunt invartosati si reci la inima ca piatra.

Si iesind de acolo, a plecat Iisus in partile Tirului si ale Sidonului. Si iata o femeie cananeianca din acele tinuturi, iesind striga, zicand: Miluieste-ma, Doamne, Fiul lui David! Fiica mea este rau chinuita de demon.

De unde venea Iisus? Din Galileea, din tinutul locuit de israeliti coboratori din binecuvantatul Sem. Si unde se ducea? Se ducea in tinuturile locuite de cananeeni coboratori din Ham, cel blestemat. Domnul, asadar, pleca de la cei binecuvantati si Se indrepta catre cei blestemati. De ce? Pentru ca cei binecuvantati uitasera pe Dumnezeu si astfel ajunsesera blestemati, iar dintre cei blestemati unii marturisiseră pe Dumnezeu si ajunsesera binecuvantati. Dupa ce i -a certat pe carturari si farisei pentru ca tineau obiceiurile dinafara incalcand poruncile lui Dumnezeu privitoare la milostenie si la cinstirea parintilor, Domnul impreuna cu ucenicii sai a trecut in partile acestea pagane.

De ce S-a dus intre pagani de vreme ce abia mai inainte le poruncise ucenicilor sa mearga mai degraba catre oile cele pierdute ale casei lui Israel (Matei 10, 6)? Mai intai pentru ca, precum zice inteleptul Gura-de Aur, El nu este legat de nici o porunca pe care le-o da ucenicilor. Apoi, fiindca a vazut ca iudeii isi intorc fata de la El si a stiut ca pana la sfarsit se vor lepada de Dansul. Dumnezeu e credincios fagaduintei Sale. A fagaduit ca va trimite poporului iudeu pe Mantuitorul si L-a trimis. Dar poporul iudeu, prin capii sai, s-a

Nicolae Steinhardt

TRĂLĂCVIRI

lepadat de Mantuitorul. Insa Dumnezeu e bogat in caile Proniei Sale; lucrarea mantuirii nu s-a zadarnicit prin lepadarea iudeilor de Mantuitorul. Mantuitorul a trecut hotarele iudeilor si s-a dus la alte neamuri.

Credincios fagaduintei Sale, Domnul a trimis pe apostoli mai intai la iudei inasa, dupa Rastignire, Domnul inviat i-a trimis la toate neamurile (Matei 28,19). In al treilea si ultimul rand, Domnul a vrut sa-i rusineze inca o data pe iudei prin credinta paganilor, ca sa-i aduca astfel la pocainta si la intoarcerea catre Dumnezeu. Mai intai a cautat sa faca acest lucru prin sutasul roman din Capernaum, care, fiind roman, tinea de semintia iafetitelor, si a carui credinta in Hristos a fost cu adevarat pilduitoare. Iafetiti si hamitii vor fi asadar chemati la masa Imparatului, pe cand semitii, alesii, intaii-chemati, nu vor sa vina. Domnul a cautat sa-i mustre si sa-i intoarca pe iudei dar, pentru ca au ramas de piatra, au fost lepadati de Cel de care S-au lepadat.

Priviti acum la credinta cea mare a femeii cananeence. A iesit in intampinarea Domnului; L-a chemat: Doamne! si: Fiul lui David! Auzise, fara indoiala, despre acest Hristos Facator de minuni, pentru ca fama Lui se raspandise pana departe, la popoarele invecinate. Auzind ca trece prin tinuturile lor, a alergat la El cu mare credinta si bucurie. Dupa Evanghelistul Marcu, Domnul a intrat intr-o casa, pentru ca voia ca nimeni sa nu stie (Marcu 7, 24). E limpede ca prin aceasta urmare sa se vada si mai bine cat de mare este credinta intre pagani. El nu li S-a aratat, dar ei L-au descoperit. El s-a ascuns, dar n-a putut sa ramana tainuit. L-a gasit credinta cea tare a femeii cananeence. Poporul chemat nu a venit, pe cand poporul care locuia

intru intuneric... si... in latura umbrei mortii (Isaia 9, 1) a iesit sa-L caute. A fost gasit de catre cei de care S-a ascuns.

Vedeti ca femeia nu-i spune Domnului: „Ai mila de fiica mea”, ci „Ai mila de mine!” Fiica acestei femei era nebuna, era chinuita de diavol; mama inasa a cerut mila pentru ea insasi. De ce? Pentru ca fiica, in nebunia ei, nici nu mai stia de sine; nici nu-si mai dadea seama de grozavia chinurilor pe care le incerca, precum isi dadea seama mama. De aici se vede si dragostea cea mare a acestei femei pentru copilul ei. Mama suferea de raul fiicei de parca ar fi fost al ei. Cel care are mila de fiica ei, de ea are mila, de nefericita mama. Cum sa ai mila de ea fara sa ai mila de fiica ei? Fara indoiala ca nebunia fetei indurera intreaga casa, pe toate rudele, pe toti prietenii. Vecinii ii ocoleau, dusmanii se bucurau. Mormant era acolo, nu casa. Nu rasuna dintrinsa decat planset si hohotele nebunesti ale fetei bolnave.

Putea mama sa vorbeasca despre altceva, sa ceara altceva? Se poate sa fi avut pe suflet si vreun pacat pentru care se fi abatut asupra fetei asemenea nenorocire. De aceea a spus: Miluieste-ma!

El inasa nu i-a spus nici un cuvânt. Nu obisnuia Hristos sa nu raspunda la intrebarile si cererile oamenilor. I-a raspuns pana si Satanei, ispititorului din pustie. A tacut numai la intrebarile nedreptilor Sai judecatori, Caiafa si Pilat. Atunci de ce n-o ia in seama pe aceasta biata femeie? Pentru ca ochii celor care nu vad nici sa nu se deschida; pentru ca femeia sa dea si mai mult glas credintei sale, si toti cei dimpreuna cu Hristos sa vada si sa inteleaga.

Si apropiindu-se, ucenicii Lui Il rugau, zicand: Slobozeste-o, ca striga in urma noastra. Iar El,

raspunzand, a zis: Nu sunt trimis decat numai catre oile cele pierdute ale casei lui Israel.

Vedeti cu cata intelepciune lucreaza Domnul neimplinind dintr-o data ruga femeii, ramanand tacut in fata cererii ei? Ucenicilor li s-a si facut mila de ea. „Slobozeste-o” poate sa insemne fie „da-i ce cere”, fie „scapa de ea” numai sa nu mai strige atat. La rugamintea ucenicilor, Domnul a raspuns ca este trimis doar catre oile cele pierdute ale casei lui Israel adica la iudei.

De ce a dat Domnul un raspuns ca acesta? Mai intai, ca sa arate ca Dumnezeu e credincios fagaduintei Sale; si apoi, ca sa le dea de gandit ucenicilor asupra faptului ca si paganii sunt copiii lui Dumnezeu, ca si ei au nevoie de mantuire. A vrut totodata sa le arate ucenicilor, prin aceasta sarmana femeie plina de credinta, cum sa se scuture de ideea ingusta cu care se incantau iudeii, cum ca Dumnezeu are grija numai de iudei, ca si cand ar fi numai Dumnezeul iudeilor. Anume a vorbit asa Domnul, pe limba iudeilor, ca sa le deschida ucenicilor mintea asupra a cat de gresit e acest fel de a gandi inradacinat in mintile acestei natii, tot atat de gresit si de stramb ca si apostazia acestui popor, ca si lepadarea lui de Hristos. Mantuitorul invata pe ucenici nu numai prin cuvânt ci si prin pilde vii, luate din viata. De asta data, in loc de cuvinte a lasat ca insasi intalnirea cu aceasta femeie sa le fie ucenicilor o invatatura de neuitat. Pentru aceea a si trecut in partile pagane, ca sa le dea ucenicilor invatatura prin aceste mari intamplari. Dar vedeti cum isi arata cananeianca nezdruncinata ei credinta in Hristos: Iar ea, venind, s-a inchinat Lui, zicand: Doamne, ajuta-ma.

Era incredintata ca nimeni pe lume

TRĂLĂCĂRI

nu poate s-o ajute afara de Hristos. Fara indoiala ca trecuse in zadar pe la toti doctorii si vrajitorii din paganatatea aceea. Fata tot nebuna ramasese. Acum insa era aici Vindecatorul tuturor chinurilor, tuturor bolilor. Auzise de El si crezuse mai inainte sa-L vada. Iar acum, cand Il vedea, crestea intrinsa credinta in puterea Lui dumnezeiasca. Acesta putea face ceea ce nimeni nu putea sa faca; putea sa faca orice voia. Cananeianca credea ca Hristos poate, si toata stradania ei era sa-i castige lucrarea pe care nimeni altul in intrega lume n-o putea savarsi. Deci, vazand ca nu-i raspunde si ca nici la rugaminta inasotitorilor Sai nu o baga in seama, i-a alergat in fata, a cazut in genunchi si a strigat: Doamne, ajuta-ma! El insa, raspunzand, i-a zis: Nu este bine sa iei painea copiilor si s-o arunci cainilor.

Cumplit cuvânt! Aici Domnul nu vorbește de la sine, ci pe limba iudaismului din vremea aceea, după care numai iudeii erau copiii lui Dumnezeu iar cei de alt neam, caini. Mantui-torul voia ca ucenicii sa-si dea singuri seama cat de rea era aceasta exclusivitate si sa apropie mintea lor de gandul pe care-l va rosti mai tarziu asupra fariseilor si carturarilor: Vai voua, carturarilor si fariseilor fatarnici! Ca inchideti imparatia cerurilor inaintea oamenilor; ca voi nu intrati, si nici pe cei ce vor sa intre nu-i lasati (Matei 23,13).

Vedeti ca cei numiti copii s-au facut asemenea cainilor, iar cei socotiti caini au ajuns copiii lui Dumnezeu. Acestora din urma iudeii le ziceau caini din rautate, inasa lucrul era in mare parte adevarat. Paganii din Tir si Sidon, la fel cu cei din Egipt si de prin alte

parti, trecusera cu vederea pe Dumnezeu cel viu, punandu-se in slujba demonilor care erau mai rai decat cainii. Aici Hristos nu o muștra pe femeie ci neamul ei intreg, si cu acesta toate popoarele pagane care se inchinau dracilor in statui si lucruri moarte, cu felurite vrajitorii si jertfe necurate.

Dar iata ce raspunde aceasta femeie, mai tare in credinta si decat iudeii cei alesi si decat paganii cei dispretuiti: Da, Doamne, dar si cainii mananca din faramiturile care cad de la masa stapanilor lor.

Cata smerenie! Ea nu tagaduieste ca ar fi facand parte dintr-un neam ce poate fi numit de caini. Nici nu

se da in laturi sa-i numeasca pe iudei stapani — cu toate ca era mai buna decat ei. A prins repede intelesul cuvintelor figurative ale Mantuitorului. Credinta te face intelept; credinta gaseste cuvântul potrivit. Smerenia fata de Domnul, dragostea pentru copilul ei o face surda la faptul ca i s-a spus caine. Dar cine nu se simte ca un caine necurat in fata preacuratului Domn? Nimeni care are o scanteie de credinta intr-insul.

Nu sunt vrednic ca sa intri sub acoperământul meu, I-a spus Domnului sutasul pagan (Luca 7,6). Nici aceasta femeie pagana nu se rusineaza sa fie numita caine inaintea Domnului. Cata vreme omul nu-si simte pacatosenia nu

poate face nici un singur pas spre mantuire. Multime de sfinti, mai curati si mai luminati decat milioane de alti oameni, nu s-au dat in laturi sa se socoteasca caini.

Toti oamenii cu adevarat treji, care s-au dezmeticit din betia pamantului si a patimilor trupesti si si-au dat seama cat de adanc s-au cufundat in mlastina pacatului, inteleg lucrul acesta. Pana atunci, prins in imbratisarea mortii, omul nu numai ca nu are credinta, dar nici macar nu vede trebuinta de a avea. Cata vreme cainelui nu-i e rusine ca e caine nici nu-si doreste sa fie leu; cata vreme broasca nu se ingretoseaza de noroiul in care

traieste nici nu vrea sa iasa din el si sa zboare ca un vultur. Femeia despre care citim astazi simtea adanc mizeria lumii pagane cu decaderea, cu ticalosia si cu tot noroiul ei respingator. Ea nazuia spre ceva mai puternic, mai curat, mai stralucitor. Si toate acestea i s-au dezvaluit in Hristos cu nemasurat mai multa slava. De aceea nu da

inapoi, indura a fi socotita intre caini, si nu numai ca indura, dar recunoaste singura ca este. Asa fiind, cerseste doar o faramitura din painea cea de viata datatoare trimisa lui Israel de Dumnezeu. Painea este Hristos, iar faramiturile sunt pana si cele mai marunte milostiviri ale Sale. Cainii flamanzi, care nu au nici macar atat, sunt multumiti sa le primeasca.

O, femeie, mare este credinta ta; fie tie dupa cum voiesti. Si s-a tamaduit fiica ei in ceasul acela. Abia dupa ce lucrurile au ajuns aici vorbește Domnul. Nici sa fi fost aceasta femeie fiica a lui Avraam, n-ar fi putut arata mai multa credinta. Cine are ochi de vazut si urechi de auzit, vede si aude. Acum

TĂLCĂRI

ajunge. Pana si Iuda a vazut ce credinta tare are aceasta cananeianca. Asemeni si Petru, putin credinciosul. Si Toma. Domnul nu a laudat niciodata atat pe vreun apostol. Cui i-a mai spus El: Mare este credinta ta? Tuturor le-a spus macar o data: O, voi putin credinciosilor! Dar numai o data? Neam necredincios si indaratnic! i-a mustrat candva (Matei 17,17). De aceea ii si luase in tinutul Canaan: ca sa-i invete, prin pagani necunoscatori de Lege si de profeti, credinta tare si puterea ei. Ii trecea prin scoala credintei. Le dadea invatatura temeinica tocmai aici, in paganatate.

Cata credinta la aceasta femeie care nu invatase de la ai sai nimic bun! Fusese invatata sa se inchine la luna si la soare, la dobitoace si la pietre. Se nascuse si traise in intuneric, nestiinta si rusine. Mai tinea si de neamul nelegiuit al cananeienilor, pe care Dumnezeu ii izgonise din Pamantul Fagaduintei ca sa le faca loc evreilor, alesii Sai. Cu adevarat, multe temeieri pentru apostoli si pentru cei din neamul lor ca sa chibzuiasca asupra cailor lui Dumnezeu, sa se rusineze si sa se caiasca.

Apostolii au inteles invatatura si si-au insusit-o, daca nu chiar pe data, cu siguranta mai tarziu. Au semanat credinta in Hristos pe tot pamantul. Si-au dat viata pentru ea. S-au slavit prin ea. Dar noi oare am inteles, ne-am insusit lectia credintei? Astazi Biserica lui Hristos este poporul ales al lui Dumnezeu in lume, imparatia cea noua si preotia cea noua. Vedeti insa ce nesocotit, ce dispretuit este Hristos intre popoarele crestine! Vedeti cum cei botezati au ajuns sa fie nu numai „putin credinciosi”, ci cu totul lipsiti de credinta, un popor stricat. Cred in orice altceva numai in Hristos nu. Cauta ajutor oriunde in jur, la stihiile si materiile

oarbe si surde, numai la Hristos Domnul cel Atotputernic, nu. De aceea si-au atras cumplita pedeapsa asupra-le, ajungand putrezi, rai, slabi si ticalosi precum erau iudeii in vremea venirii lui Hristos pe pamant. Au in mana cheia imparatiei cerurilor, dar multi nu intra, nici nu-i lasa pe altii sa intre. Se arata mai rai, mai ticalosi, mai iubitori de sine si mai legati de pamant decat celelalte popoare. Ei indeparteaza astfel de la Hristos neamurile care nu sunt crestine, le impiedica sa intre in mult dorita imparatie. De la masa imparateasca a lui Hristos le cad acelora doar faramiturile: le aduna si se hranesc cu ele. Dar cum sa se sature acesti pagani cand europenii si americanii care se lafaie la masa ca stapani, sunt atat de lipsiti duhovniceste? Oare rabdarea lui Dumnezeu nu va ajunge odata la capat? Nu se va lepada curand Domnul de cei ce se leapada de El, precum a mai facut odinioara? Nu vor fi lepadati cei alesi si alesi cei lepadati? Nu vor fi blestemati binecuvantatii de mai inainte, iar cei blestemati vor primi binecuvantare?

Ce ne ramane de facut noua in neamul acesta fara Dumnezeu? Nimic altceva decat ce a facut femeia cananeianca: Sa ne rugam cu staruinta lui Hristos Dumnezeu cel viu si atotputernic, sa strigam catre El cu credinta: Doamne, miluieste-ne pe noi pacatosii! Daca e voia lui Dumnezeu sa inlocuiasca poporul ales cu un altul, daca e voia Lui cea sfanta sa ia imparatia de la neamurile crestine si s-o dea altora, daca pedeapsa pentru pacat este aproape - chiar si asa fiind, nu toti crestinii vor fi lepadati odata cu lepadarea nemurilor lor, dupa cum nu toti evreii au fost lepadati odata cu lepadarea neamului evreiesc. Intre evrei s-au mantuit cei care, dupa darmarea Ierusalimului, L-au marturisit pe Hristos, precum s-au

mantuit si cei care L-au marturisit in vremea vietii Sale pe pamant. Multi evrei s-au botezat, si multi au ajuns mari sfinti in Biserica lui Dumnezeu.

Se mantuiesc si astazi toti cei ce se intorc la El, cum s-au mantuit stramosii lor mai inainte de a fi incetat sa fie poporul ales. Dumnezeu s-a uitat intotdeauna mai putin la state decat la popoare, si mai putin la neamuri decat la sufletul fiecarui om. Sa nu ne infricosam asadar, sa nu spunem: „Statele si natiunile crestine de astazi vor fi distruse, si vom fi nimiciti cu totii”. Nu. Fie cu statele si cu natiunile ceea ce trebuie sa fie; nici un om care crede in Domnul nu va pieri. Dumnezeu a gasit in Sodoma un singur drept -pe Lot - si pe acela singur l-a salvat, la nimicirea Sodomei.

Sa urmam si noi asadar rugaciunii si credintei celei tari a femeii cananeience, sa nu dam inapoi nici o clipa. Sa avem credinta staruitoare, necontenit straduindu-ne sa nu lasam focul credintei sa se raceasca. Sa inaltam cu staruinta rugaciune la Dumnezeu, pentru noi insine, pentru intreaga Biserica si pentru tot neamul omenesc. Iar credinta - numai credinta - va intari sufletele noastre si va scoate de la noi toata frica si toata indoiala; rugaciunea va limpezi sufletele si ne va umple de bucurie, de ganduri bune si de iubire. Fie ca milostivul si de oameni iubitorul Iisus Domnul nostru sa ne intareasca in credinta si sa auda rugaciunile noastre. A Lui fie slava si lauda, impreuna cu Tatal si cu Duhul Sfânt, Treimea cea deofiinta si nedespartita, acum si pururea si vecii vecilor. Amin.

**Sfantul Nicolae Velimirovici,
„Predici”, Editura Ileana,
Bucuresti, 2007**